VIII. évfolyam. Budapest, 1925 március 15. 11. szám.

BUDAPESTI KIR. ÜGYÉSZSÉG 1925 MÁR. 13. VETTE

MAGYAR FALU

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

* Vezérlő csillagunk: nagyatádi Szabó István szelleme *

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány-utca 84. szám.
Telefon József 124—76.
Megjelenik minden vasárnap

FŐMUNKATÁRS: MAYER JÁNOS m. kir. földmivelésügyi miniszter.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — — — — 100.000 kor.
Félévre — — — — — — — 50.000 kor.
Negyed évre — — — — — — 25.000 kor.

Március idusán.

1848 március 15! Felejthetetlen nap ez a magyar történelemben. Ezen a napon ülte diadalát az az eszme, amely oly sok időn át süket fülekbe hangoztatta, hogy «*méltó és illendő dolog, hogy miután a világ kezdetétől fogva a szülő anya minden embert egyenlőnek szült, mindazok szabadok legyenek, kiket az emberi hatalom, de nem a természet vetett igába*». A hosszú évszázadokon keresztül szolgaságban szenvedő magyar jobbágyság emberré lett, kiengesztelődött az ősök által megsértett emberi jog szelleme, a márciusi tavaszi nap tündöklő fényével elűzte a homályt, a sötétséget, boldogító sugaraival felmelengette a jobbágyoknak évszázados, nehéz béklyóktól megszabadított dermedt tagjait. A törvény előtti egyenlőség, a közös teherviselés, az úrbéri terhek megszüntetése voltak azok a hatalmas vívmányok, amelyek az új Magyarország hajnalhasadását jelentették. Azóta él a jobbágyi sorból felszabadult magyar földmíves nép emberi életet, azóta van szava a törvényhozásban, azóta vannak *jogai is*, mert azelőtt csak súlyos kötelességek terhelték a kiváltságokat élvező nemességgel, főurakkal és főpapsággal szemben — *jogok nélkül.*

A felszabadított magyar földmíves nép hálája és szeretete azzal a férfiúval szemben, akinek e vívmányok elérését elsősorban köszönhette: *Kossuth Lajos* iránt soha nem szünt meg. Mátyás király óta, akit a magyar nép évszázadokig az «igazságos» jelzővel diszített s aki úgy élt a nép képzeletében és tudatában, mint a nép igaz barátja, bajainak, panaszainak igazságos bírója, senki: sem király, sem hadvezér, sem államférfiú nem tudott úgy beleférkőzni a nép lelkébe, nem tudta úgy megnyerni a nép szeretetét és hálját, mint *Kossuth Lajos*, akit még most is, több mint egy évszázaddal azután, hogy elhagyta Magyarország földjét, hogy a keserű számüzetésben hunyta örök álomra szemeit, *Kossuth apánknak* nevez minden magyar falu apraja-nagyja. Neve nem is fog feledésbe merülni soha, míg magyar él e földön!

A jobbágyi sorsból felszabadult magyar földmíves nép hosszú évtizedeken át nehéz, keserves munkával is szabadságának csak nagyon sovány gyümölcseit élvezhette. A föld, a vagyon azok kezében maradt, akiké előbb is volt s a földmíves nép véres verejtékkel szántotta vetette, mívelte azt a földet, amelynek termését mások aratták: a földesurak, vagyis a nemesek, főurak, főpapok. A nép kora hajnaltól késő estig tartó kemény, izmokat őrlő munkával sajtolta ki a földből a kenyeret, amelyből neki csak a morzsák jutottak. Hej, de kevés volt azoknak a száma, akik két nemzedéken át verítékes munkával annyi földet tudtak szerezni, amennyi saját maguk és családjuk megélhetését biztosította! A százezrek, a milliók, a földnélküliek mint napszámosok, cselédek dolgoztak a sovány kenyérért.

Hatvan évvel azután, hogy *Kossuth Lajossal élén a lelkes márciusi ifjúság kivívta a magyar nép szabadságát, ismét egy tündöklő üstökös jelent meg a magyar égen.* Nem a puszta véletlen műve volt az, hogy az egyszerű földmíves, aki öntudatra ébresztette a gyümölcstelen munka rabságában sínylődő magyar földmíves népet, abban a vármegyében született és élt, ahol a földbirtok megoszlása a legaránytalanabb volt, ahol legtöbb volt a sok ezerholdas nagybirtok. Az öntudatra ébredt földmíves nép vezérének, *nagyatádi Szabó Istvánnak* szava sokáig pusztába kiálltó hang volt. Egy rettenetes világégésnek, véres háborúnak, forradalomnak, a bolsevista csőcselék rémuralmának kellett végigszántani és megtépázni szerencsétlen hazánkat, hogy az események tanulságai végre megértessék azokkal is, akik azelőtt nem akarták megérteni, hogy a föld áldásában, gyümölcseiben azokat kell elsősorban részesíteni, akik azt megmívelik. Hetvenkét esztendővel az 1848. esztendei jobbágyfelszabadítás után *1920-ban egy második új jobbágyfelszabadítás kezdődött Magyarországon.* Ezren és ezren részesültek a földreform áldásaiban; földhöz, kenyérhez jutottak a földnélküliek; napszámosok, cselédek ezrei gazdaságilag megerősödtek, földben meggyarapodtak a szorgalmas és érdemes kisgazdák és nincstelenek. — Amint az 1848-iki jobbágyfelszabadítás Kossuth Lajos, ez a második felszabadítás elsősorban nagyatádi Szabó István nevéhez fűződik. A nagy mű még nincs befejezve, az épület még tető nélkül áll. Aki az épület alapjait lerakta s a falak emelésénél mint gondos pallér őrködött, mielőtt megérhette volna művének befejezését, eltávozott a sír örök mélységébe. Az emlékezetét, a nevét azonban a magyar nép szeretete és hálája ott őrzi — *és ott kell, hogy őrizze* — a Kossuth Lajosé mellett. A mai nevezetes napon, amikor a jobbágyság felszabadulásának évfordulóját ünnepeljük, vésse emlékezetébe, vésse lelkébe mindenki, aki az addigi morzsa helyett kenyeret kapott, hogy ezt elsősorban annak a férfiúnak köszönheti, aki egész életét népének boldogulására, felvirágozására szentelte.

Mi pedig, akik a nagyatádi Szabó István által kijelölt mesgyén haladunk *s arról letérni soha semmi körülmények között nem fogunk*, úgy érezzük ezen a napon, hogy az ő művének, a földreformnak betetőzése, befejezése felett őrködni, azt minden erővel elősegíteni szent kötelességünk s e kötelességet mindenkivel szemben — aki netalán kerékkötője lenne — bátran teljesíteni fogjuk, mert amíg ez a második jobbágyfelszabadulás be nem fejeződik, amíg az elégedetlenek százezreinek panaszait halljuk, addig nem látjuk biztosítva a magyar falvak békéjét és nyugalmát, amelytől függ az egész ország békéje és nyugalma — a termelő munka folytonossága, az ország gazdasági talpraállása.

Dr. Bary Zoltán.

Az ország békéjének alapja a magyar falu.

A miniszterelnök nagy beszéde a budai választók gyülésén.

Az ország fővárosának már közel egy esztendeje nincs rendes törvényhatósága. A törvényhatósági bizottság feloszlott, azóta a közgyűlést helyettesítő tanácsüléseken intézik az ügyeket, a kormány pedig kormánybiztost állított a főváros élére. Néhány hét mulva most lesznek a budapesti törvényhatósági választások s a pártok közötti mérkőzés máris megkezdődött. Nemcsak a főváros, hanem az egész ország lakossága feszült érdeklődéssel néz a választások elé, mert azok fontossága nemcsak a fővárosra, hanem az egész országra kiterjed. Hogy a kormány milyen súlyt helyez a fővárosi községi választásokra, abból is kitünik, hogy maga *Bethlen* István miniszterelnök is beleavatkozott a választásokba és legutóbb vasárnap tartott nagy beszédet a községi választások fontosságáról a budai községi pártok szövetségének nagygyűlésén a *Budai vigadóban.*

Bethlen István gróf miniszterelnök rámutatott arra, hogyha jó országos politikát akarunk csinálni, akkor szükség van arra, hogy Budapesten, a fővárosban jó községi politika legyen. Az országos politikában *a kormány négy év óta a békét hirdeti a társadalmi osztályok, a felekezetek és a magyarok között. Azt hirdeti, hogy termelő munkával kell foglalkoznunk.*

— Hogy ennek a politikának kiindulási pontja a faluban feküdt és a munkát ott indították meg, ennek oka az, hogy hiszen a forradalom hullámai a falut csak távolábbról érintették, mint a fővárost, hogy *ott a lelkek megnyugvása hamarabb térhetett vissza és az a politika, amely békét és munkát hirdet, hamarabb találhat elismerésre és meghallgatásra a falvakban.*

— A forradalmak és azután bekövetkezett események a magyar lelket legmélyén rágták meg. Társadalmi osztályt társadalmi osztály ellen állítottak, bevitték a lelkekbe a gyűlöletet, az ellenszenvet a magyar és magyar között.

— Hiszen, ha végignézünk, faluhelyen is sikerült a mezőgazdasági munkást szembeállítani a kisbirtokossal, a mezőgazdasággal foglalkozókat a falusi intelligenciával, az iparost a mezőgazdával. Ha ennek a munkának eredményeképen szétbontott társadalmi rétegeket egy újab nemzeti egységbe akarjuk összefogni, akkor a munkát ott kellett megkezdeni, hogy *megadjuk minden társadalmi rétegnek a magáét, de ne kockáztassuk azt, ami a nemzeté.*

Az, hogy faluhelyen a maga méltó képviseletéhez juttattuk a kisemberek osztályát, részelteljük a politikai hatalomban, hogy a mezőgazdasági munkásnak tanyát és földet adtunk és adunk, az ennek a szintézisnek egy állomás, amely a faluhelyen bizonyára azt fogja eredményezni, hogy a lelkek összeforrása előbb-utóbb bekövetkezik.

— De ugyanez az állapot a városokban.

— De nemcsak az egyes társadalmi osztályokat állította a forradalom egymással szembe.

Szembeállitotta a várost a faluval.

A városnak a bajait orvosolni akarta a falu gazdasági szabadságának a megkötésével, holott a városi elemeknek is az az érdekük, hogy a falu is prosperálhasson, mert a városok közjóléte a falvaknak a jólétéből fakad.

— Három évi munka után

a falvakban kezd visszatérni a nyugalom.

De döntő súllyal bír az, hogy most, az utolsó órában, a kibékülésnek, a konszolidációnak azt a politikáját, amelyet az imént vázolni bátor voltam, meg lehet-e teremteni a városban is és elsősorban a főváros talaján is.

— Azt a politikát, amely kizárólag rombolásra tör, azt politikának nem ismerhetem el, az sem nem építő, sem nem alkotó, az tisztán és kizárólag rombolás. Egy rombadöntött országban meddő politikával tölteni az időt, könnyelmű játék a nemzet érdekeivel.

— *Azokkal nem haladhatunk együtt egyfelől, akik a keresztény világnézet ürügye alatt visszavonást, üldözést, kiirtást hirdetnek.*

Nem mehetünk együtt a szélsőbaloldali politikusokkal sem.

Mi a polgári társadalom árulóival nem foghatunk kezet, nem foghatunk kezet a szocialistapárttal sem, mert a párt lejtőre került. Amikor annak idején, 1921-ben velük tárgyaltam, megmutattam azt az utat, amelyen haladva, ebben az országban hasznos tényezővé válhattak volna. Ők akkor feltételeimet elfogadták. *Becsaptak engem. Nem engem csaptak be egyedül, hanem önmagukat is.*

A magyar politika élősdieiről szólt ezután Bethlen miniszterelnök, végül komolyságra és békés munkára biztatta az egybegyült polgárságot. A miniszterelnököt sokáig és lelkesen ünnepelték.

Egyes szám ára 2000 korona.

Jegyzetek.

Fölruházás és beruházás.

Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos úr most állította össze IX-ik jelentését, melyből kiderül oly világosan, mint a vakablak, hogy voltaképen nincs is a mi pénzügyünknek kutyabaja. Annyi fölöslegünk, meg pénztári többletünk van, amennyit csak parancsolunk. Sőt kegyesen megvigasztalódhatunk azon a fölemelő biz.atáson, hogy ha most nem is fenékig tejföl, ám lesz az még rosszabbul is.

Úgy parádézik velünk a főbiztos úr, mint az egyszeri cigány a purdéival. Ezekkel is fölöttébb büszkélkedett az öreg dádé a földesúr előtt:

— Bizsony, csókolom a kezsitlábát, ezst azs öt purgyét is magam ruházsom!

Vala pedig a fölruházott purdék minden ruházata: — egy szál kócmadzag a nyakukba kötve.

Méltányos esetekben mérsékelték az adót.

Kisemberek 20—25 százalékos adóelengedésben részesültek.

Mint már jelentettük, a pénzügyminiszter, a súlyos időkre való tekintettel, úgy rendelkezett, hogy a lehetőség szerint az adófelügyelőségek

mérsékeljék azoknak adóját, akik fellebbeztek és igazolni tudják, hogy elemi csapások, vagy a gazdasági helyzet leromlása folytán nem tudják a kirótt adót megfizetni.

Mindenfelé megindultak az egyezkedési tárgyalások ebben az irányban. Mint értesülünk, a miniszter utasításához híven méltányosan kezelik az adóhivatalok az adóztatás kérdését és igazolt esetekben

a kisembereket 20—25 százalékos adóelengedésben részesítették az egyezkedési tárgyalásokon.

A mezőgazdasági hitel kérdése a minisztertanács előtt.

Rendeletileg szabályozzák a mezőgazdasági hitelt.

A kormány tagjai tegnap *Bethlen* István gróf miniszterelnök elnöklésével *minisztertanácsot* tartottak, melyen a folyó ügyeken kívül *a mezőgazdasági hitel* kérdésével foglalkoztak. A részletekre nézve döntés még nem történt, de a pénzügyminisztert megbízták, hogy dolgozzon ki részletes javaslatot és terjessze azt a legközelebbi minisztertanács elé amely aztán véglegesen állást foglal a mezőgazdasági hitel ügyében. *Bud* János pénzügyminiszter Szabóky Alajos államtitkárral, Iklódy-Szabó Andor miniszteri tanácsossal, a minisztérium hitelosztályának vezetőjével és Popovics Sándorral, a Magyar Nemzeti Bank elnökével bizalmas tanácskozást is tartott, a minisztertanács határozata alapján *a mezőgazdasági hitel ügyében kibocsátandó rendelettel foglalkoztak.*

Hajvágógép

a legjobb minőségű 0-ás, 3-as, 7 mm **100 ezer.** Olcsó piaciáru **50 ezer.** Mindenfajta gép és ezekhez vágófésűk, rugók, alkatrészek raktáron. Hajvágógépek szakszerű köszörülése **20 ezer,** finoman nikkelezése **25 ezer.** Borotva «Attila», tokkal, fenővel, pasztával **80 ezer.** «Pollárt»-kés **90 ezer.** Jonnson hétcsillagos **120 ezer.** Legjobb Léberkés **120 ezer.** Az általunk készített vagy szállított műszerekért teljes szavatosságot vállalunk.

LÉBER KÁLMÁN borotva és késárugyára solingeni, sheffieldi finom acéláru nagybani raktára, működszörüldéje és nikkelező telepe **Budapest, Rákóczi-út 61.** Telefon: József 58—09. Alapíttatott 1889. évben.

A politika eseményei.

Az egységespárt értekezlete.

A Keresztény Kisgazda-, Földmives- és Polgári Párt kedden délután értekezletet tartott, amelynek napirendjén a választójogi törvényjavaslat tárgyalása szerepelt.

Puky Endre, a javaslat előadója, beszámolt mindenekelőtt arról, hogy a párt husztagu választójogi bizottsága milyen munkát végzett, majd rátért a javaslat részleteinek ismertetésére

Kimutatja, hogy Magyarországnak 1923-ban 2,380.000 szavazója volt. A javaslat szerint a 24 évet meghaladott lakosok számából 54.6%-nak lesz szavazati joga. A női szavazók száma meg fogja haladni a 800.000-t. A titkos szavazás kérdése nem azonos a demokrácia fogalmával, mint ahogy azt az ellenzéki pártok beállítják.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök azokat a szempontokat ismerteti, amelyek a javaslat megalkotásánál a kormányt vezették. A választójog nem arra való, hogy különböző társadalmi osztályoknak és rétegeknek ajándékokat osztogasson, a választójog csak eszköz arra, hogy a nemzet üdve minden körülmények között általa biztosíttassék. A választójog nem magánjog, hanem közjog. Figyelemmel kell lennünk tehát arra, hogy minden társadalmi osztálynak képviseletet biztosítsunk a törvényhozásban, de arra is, hogy ez helyes arányok szerint történjék, nehogy egyetlen osztály túlmélyre kerüljön a törvényhozásban.

A miniszterelnök a fokozatos fejlődés hive, a túlgyors tempó katasztrófába sodorhatja az országot. Kellő előkészítés nélkül nem lehet a tömegeknek túlzott jogokat adni.

Ezután áttért a titkosság kérdésére. A választópolgár, mikor szavaz, a nemzet képviselője. A választójog közjog. Közjogot elvileg nem lehet titkosan gyakorolni, mert elvész a felelősség érzése.

Végül kijelentette, hogy meggyőződése az, hogy a választójogi javaslat jelenlegi formájában egyik emeltyűje lesz a nemzeti fejlődésnek.

Ezután megindult a vita. *Szily* Tamás állást foglalt a nők választójoga és a titkosság ellen. *Halász* Móric azt inditványozta, hogy a választójogi javaslatot ne intézzék el mindaddig, míg a felsőház meg nem alakult. *Csontos* Imre kijelentette, hogy sem a nők választójogának, sem a titkosságnak nem hive. Csak egy kivánsága van, az, hogy az egész országra nézve egyöntetű szavazást rendeljen el a törvény.

Barthos Andor a titkosság ellen foglalt állást. *Kaas* Albert báró a tisztviselők képviselőválaszthatóságát és az összeférhetetlenséget tette szóvá. *Lovász* János hangsulyozza, *hogy a kisgazdák valamennyien a nyilt szavazás alapján állanak. Borgulya* Pál szerint a magyar nép kiábrándult a titkos szavazásból. *Igaz ugyan, hogy abban a programmban, amelyet boldogult nagyatádi Szabó Istvánnal együtt valamennyien magukénak vallottak, benn volt a titkos szavazás is, a kisgazdák azonban oly tapasztalatra jutottak, hogy szakitottak ezzel a programmpontlal.* Helyteleníti, hogy különbséget tesznek a város és falu szavazási rendszere között. Ellenzi a nők választójogát. *Bethlen* István válaszolt az elhangzott felszólalásokra. A nők teljes kizárását nagy hibának tartaná. A titkosságot nem tekinti pártérdeknek. A párt a titkos választást fokozatosan akarja megvalósítani. Nem tartja helyesnek azt se, hogy a városokban és falvakban egyenlő választás legyen.

Az értekezlet ezután áttért a **főrendiházi javaslat** tárgyalására. Illés József előadó ismertette a javaslatot és mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a történelem tanusága szerint, a magyar nemzet mindig arra törekedett, hogy az alkotmányos fejlődést a jogfolytonosság és a hagyományok alapján valósítsa meg. Ezen az alapon készült a felsőházi javaslat is. Majd a jogcimeket ismertette és megállapitotta, hogy a jogcimek, valamint a főrendiházi tagok számának megállapításánál az ország területi megcsonkultsága és a lélekszám volt egyik legfontosabb szempont.

A nemzetgyűlés munkája.

A nemzetgyűlés **pénteki** ülésén *Pakots* József összeférhetetlenségi bejelentést tett Haller István ellen, majd

Csik József tiltakozott a **Haller**üggyel kapcsolatban a *keresztényszocialistákat ért* támadások ellen. Hallert azért támadják, mert a fővárosi választások előtt tartják alkalmasnak az időpontot arra, hogy a keresztény pártok ellen támadjanak. Haller diadallal járja most Amerikát és amikor hazajön, bíróság elé állítja rágalmazóit. Ellene a sajtóhadjáratot a keresztény front megbontása végett indították.

Ezután harmadszori olvasásban is elfogadták a munkaügyi javaslatokat, majd a *megajánlási törvényjavaslat* vitáját folytatták, amelynek során *Beck* Lajos szólalt fel. Örömmel üdvözli a pénzügyminiszter kijelentéseit, amelyek szerint az *adókérdésben számos egészséges* reformot szándékozik hozni.

Ezután *Bethlen* István gróf miniszterelnök a maga és a belügyminiszter nevében beterjeszti *az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényjavaslatot* és kérte a nemzetgyűlést, hogy a javaslat tárgyalására külön bizottságot küldjön ki, mely huszonöt tagból álljon és utasítsa a bizottságot, hogy záros határidőre, március 31-ig tárgyalja le a javaslatot és tegyen jelentést a nemzetgyűlésnek. Ugyancsak a maga és a belügyminiszter nevében beterjeszti *az országgyűlés felsőházáról* szóló javaslatot és kéri a nemzetgyűlést, a javaslatot nyomassák ki és a közjogi és igazságügyi bizottságoknak adják ki azzal, hogy a javaslatot szintén záros határidőre, március 31-ig tárgyalják le.

A nemzetgyűlés a miniszterelnök indítványa alapján mondta ki határozatát.

A nemzetgyűlés keddi ülésének elején **Zsitvay** Tibor kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt Hegyeshalmy Lajos volt kereskedelemügyi miniszterről.

Ezután megválasztották a választójogi bizottság 25 tagját, majd áttértek az *appropriációs javaslat* tárgyalására. Az első szónok **Gaál** Gaszton volt, aki felhivta a kormány figyelmét a balatoni kikötők rendbehozatalára, mert a balatoni hajózás végóráját éli. A balaton melletti utak is szégyenletes állapotban vannak. Birálta a kormány gazdasági politikáját és kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja. Az elnök ezután kihirdeti a választás eredményét. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottságba megválasztattak: Apponyi Albert gróf, Bartos János, Csizmadia András, Erdélyi Aladár, Erdőhegyi Lajos, Ernszt Sándor, Gömbös Gyula, Kállay Tibor, Kenéz Béla, Maday Gyula, Meskó Zoltán, Mokcsay Zoltán, Patacsi Dénes, Puky Endre, Rassay Károly, Rubinek István, Szabó József, Szapáry Lajos gróf, Szilágyi Lajos, Szily Tamás, Tankovics János, Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos, Wolff Károly és Platthy György. A következő szónok **Strausz** István birálta a javaslatot és hosszadalmas beszéd után kijelentette, hogy nem fogadja el.

A *szerdai ülésen Sándor* Pál a kormánytól a válságban lévő magyar kereskedelem számára sürgős segitséget követelt. Beszéde további folyamán azért panaszkodott, hogy az adómegállapítások igazságtalanul történnek s minden tisztviselő másként értelmezi a forgalmi adótörvényt. Élesen támadta ezután Smith népszövetségi főbiztos működését, aki szerinte nem elég gerinces ahhoz, hogy a lakosság kiuzsorázását megakadályozta volna. Végül megjósolta, hogy a kereskedelem válsága után a föld válsága fog elkövetkezni. A javaslatot nem fogadta el.

A *csütörtöki ülésen Nagy* Emil a szanálást bírálta, majd a közigazgatási eljárás egyszerűsítését követelte. A szociáldemokráciát támadva, kijelenti, hogy nálunk a szociáldemokrácia nem más, mint a szegény ország elégületlenségének felelőtlen kihasználása. A javaslatot elfogadja.

Ezután *Dénes* István beszélt a tőle megszokott hangon s a földreform elhuzásával vádolva az illetékes tényezőket. Beszédét zajos közbeszólások szakitották félbe. A javaslatot nem fogadta el.

Végül *Farkas* Tibor foglalkozott az általános gazdasági helyzettel.

Elfogták a terézkörúti rablógyilkosság tettesét.

Rakovszky Gyula a tettes.

Megírtuk, hogy a budapesti Terézkörút 6. sz. alatti házban még karácsony előtt meggyilkoltak egy *Leirer Amália* nevű nőt, aki egy dúsgazdag hollandus kereskedő barátnője volt. Az áldozatot a gyilkos ki is rabolta.

A borzalmas bűntényt csak két hónappal később fedezték fel s a gyilkossággal egész sereg embert gyanusítottak. A gyanú lassankint a *meggyilkolt apja, Leirer Lőrinc 65 éves dúsgazdag háztulajdonos ellen sűrűsödött össze, akit letartóztattak es ellene az ügyészség gyilkosság cimén vádat is emelt.*

Csütörtökön szenzációs fordulata lett a bűnügynek és egy orgazda feljelentése nyomán kiderült, hogy a leányt egy Rakovszky Gyula nevű züllött fiatalember követte el.

HUNGÁRIADRÓTFONATOK

A LEGJOBBAK ÉS LEGTÖKÉLETESEBBEK

Egyedüli gyártója: **HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.**

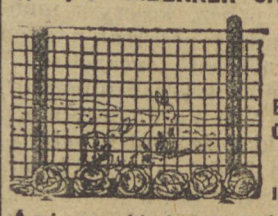

sodronyszövet-, kerítés-, vasbutor- és láncgyár

Budapest, VIII., Üllői-út 48/43.

Budai fiók: **II., Fő-u. 59/43.**

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tüskésdrót alkalmi áron.

FORDSON-TRACTOR

AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest, VI., Nagymező-utca 19. sz.

Telefon: 66—15. Sürgönycim: Willford.

SZÁNT. HAJT. VONTAT PETROLEUMMAL.

Legolcsóbb gazdasági erőgép. — Az egész világon páratlanul elterjedve. — Elsőrendű referenciák nagy, közép és kisbirtokosoktól. — A tulajdonosok 40%-a kisgazda. — Raktárról prompt szállítható.

Községek, gazdakörök, egyesületek részére
mozi felállítása
nagy anyagi és erkölcsi
hasznot hoz.
Villany nem szükséges.
Még ma kérjen részletes költségvetést
Hatschek és Farkas
Károly-körút 26. sz.

Egy nap — nyolcvannyolc árverés kisgazdák ellen.

A háború alatt és a háború után ezideig nem volt hitelélet s különösen a háború után alig volt példa arra, hogy a hitelezők árverés útján hajtották volna be adósaikon követeléseiket. A bírósági végrehajtóknak nagyon kevés volt a dolguk, pedig a békeidőben szerették azt mondani, hogy egy jó végrehajtói állás majdnem megér egy rossz közjegyzőséget. A pénz értékének állandó csökkenése azt is lehetővé tette az adósok számára, hogy az árverések kikerülésével rendezzék adósságaikat és így csak az úgynevezett valorizációs pörök maradtak eldöntetlenül.

Most, amikor az egész gazdasági élet válságban van, nemcsak a vállalatok, és a kereskedők közül lettek sokan fizetésképtelenek, hanem általában az tapasztalható, hogy az embereknek megint nagy fizetési nehézségeik vannak.

Volt idő, különösen, amikor a gazdáknál a vidéken elképzelhetetlen volt, hogy fizetési kötelezettségüknek ne tegyenek eleget, ma azonban az a helyzet, hogy nemcsak a kereskedők nem tudnak fizetni, de sokhelyütt a gazdák sem, így a legkülönbözőbb adósságokat kell peres úton behajtani.

Az árverések száma ma megint nőttön nő az országban és általában a vidéken több az árverés, mint Budapesten.

A hivatalos lap egyik számában nyolcvannyolc árverést hirdetnek meg a bírósági végrehajtók és igen jellemző, hogy

az árverések legnagyobb részét vidéki kisbirtokosok ellen írják ki.

Ennek természetes oka az, hogy amíg a fizetésképtelenné lett kereskedő a csődönkívüli kényszeregyességet kéri maga ellen, addig a fizetési nehézségek közé jutott kisbirtokos ingóságai ellen el kell rendelni az árverést. Aránylag nagy az árverések száma azért is, mert az adósok között nem szerepelnek tisztviselők és alkalmazottak, akiktől a béke idején sokszor váltóadosságaikat vagy pedig részletre vásárolt áruadósságaikat csak pör útján és árveréssel lehetett behajtani. Ilyen adósok ma alig vannak, mert hiszen a kereskedők és a bankok ilyen hiteleket legutóbbi időkig alig is folyósítanak.

A MAGYAR FALU ARCKÉPCSARNOKA

Ripka Ferenc, Budapest székesfőváros kormánybiztosa.

Arcán a Férfi méltósága
nemes, komoly vonalba fut
s az emberséges gondolatnak
a szív s a lélek nyit kaput!

Falu és város közt a hidat
magyar érzéssel építi, —
«Minden magyar testvér legyen és
jó testvér, ki szépíti

hibáját, bűnét okozának
gyöngéden itt — s ott: könnyedén, —
testvér, ki megbocsájtni tudja,
ha véletlen vétettem én!...»

Falu és város közt a hidat,
hol testvér testvért felfedez,
így építi fel szeretettel
s e híd — Jövőnk gerince lesz!

A falvak közegészségügye.

Egész vidékek vannak orvos nélkül. — A községek nem tudnak orvost tartani.

A fővárosban — így panaszkodnak az orvosok: *sok az orvos és egymástól nem tudnak megélni.*

A falvakban pedig sohasem volt ily nagy az orvoshiány, pedig bizony a béke éveiben is minden ötödikhatodik falunak volt orvosa, úgy hogy a békében sem volt ellátva a falvak közegészségügyi szolgálata.

Ma a faluban az a helyzet, hogy a **közegészségügy teljesen gondozatlanul, elárvultan áll.**

A községi és körorvosi állások egy jó része *pályázó hiányában nem tölthető be*, ahol pedig van körorvos, a kör községei oly távol vannak a székhelytől, hogy a mai fuvarozási költségek mellett a betegnek az orvoshoz, vagy az orvosnak a beteg házához való szállítása a szegényebb sorsú falusi emberek részére szinte lehetetlen.

A halandóság számaránya pedig a falvakban is egyre emelkedik s ha ez az állapot sokáig így tart, *bekövetkezik nálunk is az elnéptelenedés szomorú és lesujtó folyamata.*

A közegészségügy érdekeinek megóvása nem a helyi önkormányzatnak, hanem az államnak elsőrendű feladata.

Az államnak legfontosabb érdeke, hogy a falu népe szaporodjon és egészségi állapota testileg is alkalmassá tegye a mezőgazdasággal járó verejtékes munka elbirására.

Az egész pedig csak pénzkérdés. Orvos van a városokban több, mint amennyi megél, hiszen mi magunk is ismerünk képzett orvosokat, akik orvosi gyakorlatuk után nem tudják megélhetésüket biztosítani és ügynökösködéssel kénytelenek jövedelmüket pótolni.

Ezek az orvosok szivesen mennének a falura községi vagy körorvosnak, ha ezekkel *az állásokkal olyan fizetés járna, amelyből megélhetésük biztosítva lenne.*

A községek, amelyekre most az orvosok fizetése át van hárítva, nincsenek abban az anyagi helyzetben, hogy olyan fizetéseket állapíthassanak meg, amelyek kedvet adnának nekik arra, hogy az elszigetelt falusi életre vágyakozzanak, mert háztartásuk mai kiadásait sem tudják már fedezni, községi pótadóterheiket pedig már növelni nem lehet, mert a *kisgazdák teherbiró képessége a megpattanásig meg van feszülve.*

Tudjuk, hogy az állam kiadásai is nagyok, tudjuk, hogy a szanálási törvény a kormány kezeit is megkötötte, de a falu közegészségügye, a jövő nemzedék testi épsége, a magyar falu népességének szaporodása oly nagy nemzeti érdek, hogy erre a célra pénzt teremteni kell, mert — muszáj.

Az orvosi köröket minél kerekebb és minél közelebb fekvő községekből kell megalakítani, hogy az orvos könnyen megközelíthető legyen. Az orvosnak oly fizetést kell biztosítani, hogy abból megélhessen és arra kell kötelezni, hogy *állandóan, ne pedig két-három heti időközökben látogassa községeit, mert ilyen ritka látogatás mellett a beteg gyógykezelése eredményesen nem eszközölhető.*

Ha az állam a községeknek államsegély alakjában megfelelő összeget rendelkezésre bocsát orvostartás céljaira, egész bizonyos, hogy nemcsak a meglévő s ma üres orvosi állások könnyen be lesznek tölthetők, hanem a szervezendő új orvosi állásokra is kerülnek megfelelő pályázók, akik készséggel vállalják, hogy községeiket állandó orvosi felügyelet alatt tartják.

Ismételjük, hogy az egész csak pénzkérdés, ha pedig a falu közegészsége csak pénzkérdésen fordul meg, ezt akárhogy is, de meg kell oldani.

Mi történt e héten?

Főváros.

Smith, a népszövetség főbiztosa vasárnap visszaérkezett Budapestre s több heti üdülése után elfoglalta hivatalát.

Hegyeshalmy Lajos v. kereskedelmi miniszter, a győri kerület nemzetgyűlési képviselője agyszélhűdésben meghalt. Országos gyász követi sírjába.

Náthalázjárvány lépett fel Budapesten a gyermekek között. Sok iskolát bezártak. A betegség enyhe lefolyású és szünőfélben van.

Vidék.

Törökszentmiklóson *Fodor* Ferenc gazdálkodó tizenhárom éves leánya nagymosás közben leborította egy nagy fazék forró vízzel két éves kis húgát. A gyermek a szenvedett borzalmas sebekbe belehalt.

Zalaegerszegen új katholikus templomot építenek, melyet 3000 lélek befogadására terveznek.

A világhirű aggteleki cseppkőbarlangot 100 millió korona költséggel helyreállítják.

A hortobágyi Biharhalom alatt pinceásás közben Árpád-kori templom romjaira bukkantak.

Egerben vasárnap igtatták be a a székesfőkáptalan mesterkanonokává Nagy János nemzetgyűlési képviselőt. Az installáción sok képviselő is megjelent.

Scitovszky Tibor külügyminiszter szabadságra ment. Helyettese Walkó Lajos kereskedelmi miniszter.

A Hortobágy a szokatlan korai tavaszi időjárás következtében máris kizöldült s olyan üde zöld színben pompázik, mint máskor áprilisban. Az állatok kihajtására gondolnak.

Külföld.

Szófiában meggyilkolták Haralamb Stojavon kommunista képviselőt, Svilgrad városban pedig Strinovszky kommunista városi tanácsnokot. A két bolgár kommunista vezetőt a népharag ölte meg.

Bécsben is fellépett a náthaláz.

Portugáliában katonai puccsot kiséreltek meg, de a lázadást leverték. A vezetőket elfogták s a rendet helyreállították.

Az oláh külügyminiszter tagadja, hogy braziliai rabszolgasorsra adta volna el a magyarok ezreit.

A csehek kisajátítják a pozsonyi káptalan birtokait.

CHINOIN GYÓGYSZER- ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R.-T. UJPEST.
Mezei egerek (pockok) és vetési varjak irtására biztos hatású szer. ARVALIN Mezei egerek (pockok) és vetési varjak irtására biztos hatású szer.

Új márciust!

Akkor is olyan volt a tavasz, mint máskor... Könnyű bárányfelhőket kergetett a szilaj keleti szél s a vemhes föld, burjadó fű, a fakadó lomb részegítő szagával volt tele a levegő...

Új élet kezdetét harsogta, hirdette minden pattanásig feszülő rügy a bokron, minden haragoszöld fűszál... Tavaszt hirdetett a patakpartján himbálózó fűzesek himes, hamvas, bolyhos barkája, a gólyahír rikító sárgája, az ibolya viola színe, buja illata... a felhők alatt keringőző madár cikázó jókedve, a gyümölcsökben trillázó feketerigó vidám füttye... egy-egy korán visszatérő fecske csicsergése... Minden... Nevető napsugár csókolgatta a városok utcáit, az országutak porát, a mezők tarka színét... Tavasz volt az emberek lelkében is... De ott különös tavasz! Pattanásig feszültek a keblek... Mindenki várt valamit.. Érezte, hogy jönni kell, jönni fog valami... Valami új, valami jobb... Mámoros volt egész Európa s a megujhodás láza járta át a testét... Furcsa hírek szálltak Párisból, Bécs felől... Kossuth Lajos egymásután írta ragyogó hírlapi cikkeit s a Pilvax boltívei alatt égő szemű, lángoló lelkű fiatalemberek gyűltek össze napról-napra... Petőfi lelkében már ott szunnyadt a «Talpra magyar», hogy egypár nap mulva riadva kitörjön az ajkán s «elharsogja kelettől nyugatig»...

Évszázados elnyomatás, végtelennek tetsző szolgaság teléből új tavasz fakadt: a szabadság tavasza... Ki vetette el a magot, amelyből a szabadság virágba boruló fája kelt ki? Ki ásta a forrást, amelyből a rabság szikkadtságához szokott emberek a szabadság vágyát itták? Ki rendezte meg a március idusát? Senki! És mindenki! Az élni akaró Nemzet!... Megszületett a 13 pont... Az új tízparancsolat, amely odaharsogta Bécsnek, hogy «Mit kíván a Magyar Nemzet»... A termékenyítő tavaszi zápor, vagy a nép örömkönnye hullott-e szaporábban, mikor a Heckenast-nyomda előtt Petőfi elszavalta a «Nemzeti dalt»... s a milliók utána imádkozták: Esküszünk! Rabok tovább nem leszünk... Nem kell újra elmondani, elmesélni.. mindenki tudja Március Idusának történetét... Gyönyörű volt! Felséges volt... A magyar história egyik legszebb napja... Hogy utána világos jött, az nem azok hibája, akik március 15-én életre hívták!

Hetvenhét tavasz mult el azóta... Sok szomorú virágnélküli tavasz... Hányszor fagytak el a nemzet legszebb reményvirágai s hányszor hittük, hogy most már örök lesz a tél.

Uj tavasz bontogatja pompáját megint Magyarország felett... De milyen tavasz? Láncok csörögnek egy megcsonkított ország nyomorult, vérző teste körül... Magyar testvérek milliói sinylődnek minden eddiginél súlyosabb idegen rabságban... Koldusabbak, szegényebbek vagyunk, mint a régi március előtt. Itthon koldusok, egy ellenséges szuronyerdővel körülvett csonka haza rabjai s odakünn a trianoni határokon túl, üldözött, rabszolga testvérek kálváriája...

Kegyetlen volt hozzánk a sors s kegyetlenek, rosszak önmagunk... Talán nem túlozunk, ha a civódás, viszály, széthúzás és testvérharc láttán mi is felsírunk a költővel: «Mi a magyar most...?!» Bizony sok közöttünk a Sybarita váz...

Hát elveszett volna minden? Nem! Csüggedésnek nincs helye! Életet hirdet most is minden! Fű, fa, virág! Új Március, új Március Idusa kell nekünk! Kossuth örökké élő szelleme hassa át a lelkünket, az ő szava csengjen a csüggedők fülébe... Új márciusi ifjak kellenek, akik előharsogják, hogy: Esküszünk!... Hogy rabok tovább nem leszünk... Új március kell, de nem véres március, hanem olyan, amelyből a béke forradalma, a munka forradalma fakad. A béke forradalma, amely áthassa minden magyar szívét, amely véget vet a gyűlöletnek, amely gyógyítja a rengeteg sebet, amely erősít, amely talpraállítja ezt a beteg országot, hogy erős, gazdag, bátor legyen.... Hogy készülhessen egy másik márciusra, amikor aztán újra odakiálthatja a rabszolgatartó új hatalmasoknak, az oláh, rác, cseh gránic felé: Megfizetünk! S oda harsogja a rab magyarok milliói felé: Várjatok, jövünk. Hogy: itt az idő! Válasszatok.... Rabok akartok tovább is lenni, vagy szabadok...

Március idusát ma csak egy töredék magyarság ünnepelheti nyiltan e csonka hazában... S milliók csak titokban a lelkük mélyén, oláh, rác, cseh járom alatt... De ők is velünk ünnepelnek... A felhők fodrán, szelek szárnyán, erdő búgásával, patak csobogásával, madár dalával, vihar zengésével küldik hozzánk üzenetüket, keletről, északról, délről: Nem maradunk rabok! A magyarok Istenére esküszünk. (d. ö.)

Mennyi földbirtok után kell jövedelmi és vagyonadót fizetni.

Az utóbbi időben mind többen fordulnak hozzánk azzal a kéréssel, közöljük velük, hogy hány hold föld után kell jövedelmi- és vagyonadót fizetni, vagy hogy egy hold föld után mennyi adót kell fizetni.

Ezért ismertetjük a pénzügyminiszter rendeletét, amely a földbirtok jövedelmi- és vagyonadójáról intézkedik.

Ha az adózó nem ad részletes bevallást, vagy az nem fogadható el, akkor a pénzügyigazgatóság az adózó jövedelmét becslés útján állapítja meg. A becslésnél a következők tartandók szem előtt: *a jövedelmet holdanként kell megállapítani és az egy holdra eső jövedelmet kell a holdak számával megszorozni.* Az egy holdra eső jövedelem megállapításánál a földbirtok minőségét kell figyelembe venni, a földbirtok minőségének megállapításánál pedig a kataszteri tiszta jövedelemből kell kiindulni. Ha a birtok különböző mívelési ág alá tartozik, a becslést minden mívelési ágra nézve külön kell foganatosítani. A becslésnél általában a szántóföldek rendes hozamából kell kiindulni. A nádas és a rét a szántóval egyenlő elbánás alá vonandó, a legelő jövedelmét a szántó jövedelmének 30—35 százalékában lehet számítani. A kertgazdasági mívelés alá vett kertek jövedelme a szántók jövedelmének kétszeresében számítható, a parkok, az erdők szerint becsülendők. A szőlők jövedelmét a tényleges termés útján kell megállapítani és a termés értékéből költség gyanánt 50—75 százalék vonható le. Erdőknél a kitermelt és még az erdőben lévő fa értékéül ölenkint általában egy mázsa búza értékét, ha azonban a kitermelés helye a vasútállomástól 20 kilométernél messzebb van, ölenként félmázsa búza értékét lehet venni. A becslésnél figyelembe kell venni a szokásos mellékhaszonvételeket is, a holdankénti jövedelem megállapításánál figyelemmel kell lenni a környéken szokásos haszonbérekre is. A becslésnél irányadó, hogy egy 15 holdnál nagyobb földbirtok, még ha gyengébb minőségű is, meghozza a létminimumként megállapított 800 aranykorona jövedelmet, ha azonban a 15 holdnál nagyobb ingatlan kataszteri tiszta jövedelme a 75 K-át nem haladja meg, jövedelemadó kivetésének nincs helye. Az olyan 10—15 holdas ingatlanok, amelyeknél a kataszteri tiszta jövedelem holdanként a 15 K-át meghaladja és azok a 8—10 holdas ingatlanok, amelyeknél a kataszteri tiszta jövedelem holdanként a 20 K-át is meghaladja, meghozzák a létminimumot és így adó alá vonandók. A becslésnél figyelemmel kell lenni az adózó általános teherviselőképességére is.

Szakorvosi-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst Salvarsan-oltások.
Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32., I. em. (A Rókus-kórházzal szemközt.)

FLORANID
(Urea BASF)

A legjobb kertitrágya

BADISCHE ANILIN- & SODA-FABRIK
LUDWIGSHAFEN A/R HEIN

Beszerzési források és árak megtudhatók: Budanil Festékeladási Részvénytársaság, Budapest, V. ker., Akadémia ucca 3. szám.

ÚJ MEZŐGAZDASÁGI GÉPÜZLET

MOLNÁR J. és TÁRSA
BUDAPEST, VIII., BAROSS-TÉR 4.
Keleti pályaudvar érkezési oldalán.

Eladó fásan oltott egyéves
SZŐLŐOLTVÁNYOK
Ripária Portális alanyon:
Olasz Rizling és Ezerjó.
Keserü Bálint nyug. szőlőgazdasági főintézőnél Pusztamonostoron, Szolnok-megye. Jövő évre fajta szerinti megrendelést elfogadok.

Víg ének a passzivitásról.

Kívül rekedt bősz honatyák,
Öt-hatféle demokratyák,
Tanakodnak öklöt rázva:
«Bemenjünk-e már a Házba?»

Hős **Szilágyi,** *aki Lajos,*
Azt mondja: «Bemenni bajos
Míg egyet meg nem igérnek:
Hogy ott **mindig én beszélek**».

Rája dupláz a **Nagy** *Vince:*
«Ha nincsen **Ház,** *jó a pince,*
Innen senki ki nem pottyan,
Ha október-kedve szottyan!»

Szól **Vázsonyi,** *a «bölcs» Vilmos:*
«Semmi se jó, ha nem titkos,
Mér' mondjam meg — kutya fékom, —
Nyiltan, hogy mi a szándékom?!

Ellenzéki erős elvet
Emlegetve így «érvelnek».
— **Rótenstájn** *meg közbe ümget*
«Toljátok csak szekerünket.»

«Mert hogy így be vagytok fogva
Ellenzéki szerviblokkba,
Ki fekete, ki meg sárga,
Ki nemzeti színbe mártva».

«Conti-utca örül ennek,
Tarkák vagyunk hál' Istennek
S nem látszik, hogy **vörös** *vagyok,*
Hogy itt szovjetcsillag ragyog!»

Móric elvtárs, téved kelmed!
Hiába vált üngöt, elvet,
Lát a magyar! *Ennélfogva*
Ezt mondja az **egész blokkra:**
Szoci, szoci tarka,
Se füle, se farka.

Korai rózsa, külföldről importált: früheste, kuckuck, goldball stb., **középkési,** valamint késői burgonya vetőmagot bármely fajtából bármily minőségben szállít
SCHÖNWALD LIPÓT burgonyaközvetítő iroda BUDAPEST, IX., LÓNYAI-UTCA 46. Telefon: Jozsef 23—49. * Sürgönycim: Kartschönwald Budapest.
Burgonya vetőmag termelés. Kiállítási mintáim irodámban megtekinthetők. Több elismerés és kitüntetés.

HIREK.

A tavasszal újra felülvizsgálják a rokkantakat. Ismeretes, hogy a rokkantakat háromévenként felülvizsgálják, hogy megállapíthassák, rosszabbodott-e, vagy javult-e az egyesek állapota és így a rokkantság foka. Idén tavasszal fogják felülvizsgálni a rokkantakat, amikor is a bizottság előtt azok is megjelennek, akik eddig bármilyen okból meg nem jelentek, vagy felülvizsgálat iránti kérvényük még nem nyert elintézést.

Hetven vagon vetőburgonyát kapnak a kisgazdák hitelbe. A földmívelésügyi minisztérium rendelete értelmében a burgonyahivatal *70 vagon jóminőségű fajtiszta vetőburgonyát oszt ki olyan nincstelenek között, akik a földbirtokreform következtében birtokot kaptak, de a vetőmagok beszerzésére anyagi erővel nem rendelkeznek.* A vetőgumót kölcsönképen kapják úgy, hogy a vetőgumó árát legkésőbb október 31-ig lefizetik. Egy vasúti állomásra egy vagonnál kevesebb burgonya nem küldhető. A burgonyahivatal az igénylések beérkezte után fogja a pontos árat és a feltételeket közölni, amely 1200—1300 korona körül lesz.

Vakok mint kántorok. Felmerült az a terv, hogy erre *rátermett vakokat kántorokká képezzék ki.* A budapesti vakok intézetének igazgatója ezirányban mozgalmat kezdett s valószínű, hogy egy-két év mulva már kikerül a vakok közül néhány képzett kántor.

A vagyonváltsági búza ára. A mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő búza árát a pénzügyminiszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértően március hóra métermázsánként 570.000 koronában állapította meg.

Tízezer vagon eladatlan burgonya van az országban. A magyar burgonyatermelés a háború alatt élelmiszerhiány hatása alatt úgyszólván teljesen áttért a bőhozamú, de gyenge kvalitású Woltmann-féle burgonya termesztésére. Az akkori nagy szükség mellett a fogyasztó nem törődött a burgonya minőségével, boldog volt, ha egyáltalán áruhoz tudott jutni. Ma azonban a helyzet megváltozott, a fogyasztó minőségbeli igényei nagyobbak. A tavalyi különösen bőséges burgonyatermés még jobban megnövelte a termelő gondjait. A készletek megszaporodásán kívül az is hozzájárult a burgonyakonjunktura összeomlásához, hogy az ipari feldolgozás, a szesz- és keményítőtermelés sem bírja felvenni a hazai burgonyatermelést. Az alacsony árak rákényszerítik a termelőt, hogy kevésbbé bőhozamú, de finomabb minőségű burgonya termesztésére térjen át. A belföldön levő, mintegy tízezer vagon szabolcsi burgonyára most az Országos Mezőgazdasági Kamara fuvarkedvezményt kér a kormánytól, hogy a készleteket a külföldön értékesíthesse.

Kiástak egy ötszázéves templomot. A biharmegyei *Andaháza*-pusztán ásatások közben napvilágra kerültek a 15 éves *török háború idején, 1593—94-ben elpusztított andaházai templom alapfalai.* A templomot valószínűleg nem sokkal Batu mongol khán hordáinak kitakarodása után 1250 és 1270 körül építették.

Felakasztotta magát egy szentesi gazda. *Sarki Molnár* Sándor 38 éves *szentesi* gazdálkodó tanyáján a mult napokban felakasztotta magát s meghalt. A szentesi államrendőrségtől bizottság szállt ki a helyszinre, hogy a vizsgálatot lefolytassa. Megállapítást nyert, hogy a gazdálkodót *anyagi okok kényszerítették arra, hogy megváljon az élettől.*

Járványszerű álomkór Sopronmegyében. Sopronmegye több részén, különösen *Lövő* környékén, különös betegség lépett fel járványszerűen. A betegség influenzával kezdődik és igen gyakran mellhártyagyulladással és tüdőgyulladással komplikálódik. A beteg heteken át úgyszólván minden megszakítás nélkül nyugodtan alszik. Az orvosok csak a legszükségesebb táplálék felvételére tudják az ilyent rövid időre felébreszteni, de az étkezés után a beteg ismét mély álomba merül. Kezdetben a beteg sokat hánykolódik, mérsékelt láza van, a pupillája tágul. Az egyik kislédeci beteg, egy fiatal 20 éves legény majd három hétig egyhuzamban aludt, naponta néhány perces megszakítással. A beteg állapota a három hét után már annyira javult, hogy az utóbbi napokban már csak tizenkét órát alszik.

Havazott. Középeurópában és hazánkban e napokban több helyütt havazott. Hazánkban általános csapadék volt 10 millimétert is meghaladó mennyiségben. Az erős hősülyedés következtében havazás fokozódott, igy Püspökladány, Szentes, Turkeve, Orosháza 2—3 centméter hóréteget jelentett. A hideg a két fokot is elérte. Időjóslás: Változékony, szeles, aránylag hideg idő, éjjeli faggyal és kevesebb csapadékkal.

Szakadás fenyeget a pápa és Csehország között. *Marmaggi* prágai apostoli nuncius értesítette a cseh kormányt arról, hogy *a Vatikán hadüzenetnek tekintené, ha törvényerőre emelné az ünnepek rendezéséről szóló javaslatot, mely szerint Husz János napja hivatalos ünnepnek számít.* A nuncius ugyanilyen értelemben nyilatkozott Hlinka előtt is, aki kijelentette, hogy a tót néppárt fel fogja szólítani a Felvidék papságát, hogy a kilátásba helyezett büntetések ellenére is hirdessék ki és hajtsák végre a pásztorlevelet.

Ellopták egy asszony csecsemőjét a templomban. Vasárnap délelőtt *Urbancsek* Rezsőné, 24 éves fiatal asszony elment a Ferencrendiek templomába. Magával vitte 11 napos fiúcsecsemőjét is. Még a 12 órai mise előtt gyónni szeretett volna és a sekrestyéhez vezető folyosón tünődve megállott, hogy hová tegye gyermekét, amíg ő bemegy gyónni. Ekkor hozzálépett egy gyászruhás sovány úrinő és felajánlotta, hogy ő majd vigyázni fog a kis gyermekre. Urbancsekné átadta a csecsemőt és bement a sekrestyébe gyónni. Körülbelül 10 perc mulva kijött a folyosóra s ott rémülten látta, hogy kisgyermekét a gyászruhás nő elvitte. A páterek segítségével végigkutatta a templomot és a környékét, de sem a gyászruhás hölgyet, sem a csecsemőt nem találta. A gyermektolvajt a rendőrség keresi.

Harangszentelés Gyugyon. A vallásos érzés és áldozatkészség fényes tanujelét adta Gyugy község katholikus lakossága azzal, hogy a háborúban elrekvirált három kis harang helyett két nagyobb harangot szerzett be. A harangok felszentelését vasárnap tartották meghatóan szép ünnepség keretében. A feldiszített harangokat Kommandinger Vilmos apátplébános áldotta meg. Az ünnepségen közreműködött a Csorna Mihály kántortanító által vezetett községi énekkar is, amely gyönyörűen előadott énekekkel emelte a harangszentelés magasztos fényét.

Levél a köpködőrül.

Cs. Csutak Pista megdicséri Ducát.

Tisztött Magyarfalu, mondok lelkesülve:
Szeretem az olájt, igaz, hogy csak sülve;
De hát asse nagy baj, ha ippeg sületlen:
Elcsúszik ijesmi oj nagy testületben:
Mer van ám űbennük bátorság, vitézség,
Elszántság, merészség s egyéb harci készség;
Hősiségük híre járja a világot,
Pláne ha inukba száll a bátorságuk.
Példának okájért most is az a Duca
Tűrő magyarokon mekkorákat ruga,
Ojat rugdalódzék, hogy csak dobban-koppan:
Nincsen még egy szamár, aki tunná jobban.
Lássa, komám Duca, emmán oláj virtus!
Kidukál azokból kendnek babér-mirtus,
Bár ekkis bogáncsot, tudom, jobb szeretne,
Attúl kapna még csak hősi hevületre!
Mondok egyet komám, rugaszkodó Duca:
Nagyolájországnak van még eppár juka
S mer én is tudók ám ebekkel ugatni:
Segítenék kendnek azt mind béduggatni.
Fogaggyon föl oláj segéd-miniszternek,
Mingyár könnyebbednek vállajin a terhek,
Megtészem emberül, mi tülem telhető
S elemelek mindent, mi elemelhető.
Tehénbül a borjut kicsalom én gyöngyen,
Azt az álomvagyont elcsaklizom könnyen;
Még a csillagot is leszedem az égrűl:
Eszközöltem ijet én mán szegrűl-végrűl.
Efféle énnálam rég tanult mesterség:
Kedvemre való az oláj miniszterség,
Ugy pásszolna rám, mint tehénre a gatya:
Hát csak ide vele, verje meg a ragya!
Oszt ha zsebrevágtam Nagyolájországot:
Meghagyom űnekik az ős bátorságot,
Abbúl osztán hóttig megélhetnek eztán:
A Köpködő bölcse, *Csóré Csutak Están.*

Jó választás.

A választójog körül
Szörnyű harcok dúlnak:
A blokk köré tömörül
Hős Szilágyi úrnak.

Alhatsz, babám, alhatsz ott,
Hajesi baba, hajesi!
Im vezér lett, választott,
Hős Szilágyi Lajesi.

Még a galamboktól is fél Jugoszlávia. A jugoszláv határ mentén fekvő több községben hatóságilag irtani kezdték a galambokat. A méltatlankodó gazdák előtt a hatósági közegek azzal indokolják az eljárást, hogy a határtól tíz kilométernyire minden galambot ki kell irtani, nehogy azokat ellenőrizhetetlen hírek vitelére használhassák fel. A szerbek tehát még az ártatlan galamboktól is félnek s a hófehér szelid madarakban is kémet rettegnek. Sajnálni kellene őket! Milyen lehet a szerb kormány lelkiismerete?!

A régi hirneves Láng-féle kerékpárüzlet Budapesten, a VI., *Teréz-körút* 3. szám alatt a kerékpár, varrógép és gyermekkocsi szakmában új szaküzletet nyitott nagy javító műhellyel együtt, ahol *gazdáinknak* kezesség mellett és ahol a gépekhez szükséges alkatrészeket is olcsóbban beszerezhetik.

Bármily gépszükséglet esetére felhivjuk a földbirtokosok és kisgazdák figyelmét az Unió Műszaki és Gépforgalmi r.-t. legjobb hírnévnek örvendő budapesti cégre (V., Vilmos császár-út 72.), ahol szivesen szolgálnak kimerítő ajánlattal.

Szőlőoltványok! Szőlővesszők!
Miniszterileg engedélyezett telepemről.
I.o.bor- és csemege-fajtákban azonnal megrendelhető és szállítható.
Versenyen kívüli előnyös árak!
Szabó Gyula szőlőoltványtelepe Gyöngyös.

Soffőriskola! Mindenki lehet soffőr!
Magyarországon egyetlen autószakiskola van, ahol gépészmérnökök elméletileg, gyakorlatilag legtökéletesebben kiképzik műhelygyakorlattal egybekötve, hatóság előtt sikeresen levizsgáztatják, ezért mi felelősségünk tudatában csak a legmegbizhatóbb

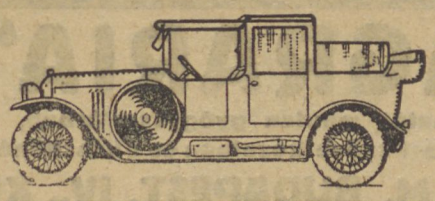

„Viktória" soffőriskolát
ajánlhatjuk. Nappali tanfolyam egyénileg hölgyek részére is. Csoportos kiképzés az esti órákban. Tandíj bármilyen részletekben fizethető. Folytatólagos előadások. Fölvétel egész nap.
„Viktória" autószakiskola városi irodájában:
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 53. — Telefon: 13—90.
Cimre ügyelni! — Nem tévesztendő öss.e volt alkalmazottaink vállalkozásaiva

MEZŐGAZDASÁG

A talaj termékenysége.

Irta: *Kűzdényi Szilárd.*
(Folytatás.)

Hogy a talajnak ez a tevékenysége meglegyen, ahhoz bizonyos fokú átjárhatóságra és kellő hőmennyiségre van szüksége.

Az átjárhatóságot a talajrészecskék között az egymással összeköttetésben levő hézagok, rések, repedések, apró üregek és a talajban korhadó növényszövetek, a gyökérágaknak a ritka szövetei és az apró állatok járatai teszik lehetővé. A légköri levegő, gázok, szerves és szervetlen finom porrészek, párák és azok csapadékai, az esőlé, hólé rendkívül értékes, változatos, mindenféle trágyázó hatásai csak a talajnak ilyen módon való átjárhatósága útján juthatnak a talaj belsejébe a talajélet előállítására és fenntartására és az élő gyökérzet táplálására.

Ezért kell a talajfelszínnek és az alatt a talajrétegeknek minél nagyobb mélységig és erre a célra szükséges mértékben laza szerkezetűnek, átjárhatónak lenni.

Ezért nem szabad a talajfelszínnek kérgesnek lenni és a talajszerkezetnek levegőtől, nedvességtől, gyökérzettől, baktériumoktól, alsóbb rendű élettől áthatolhatatlannak lenni.

Ezért szükséges a talajt kérgesítő eső után a kapálás, a talajfelszín lazítás. Ezért szükséges minden növény vetése, ültetése előtt a talaj mesterséges lazítása. Ezért van szükség időnként — a felső termőréteg elrontása nélkül, tehát fordítás nélkül — a talajnak igen nagy mélységre való lazítására is.

Ezért termékenyítő a talajfelszínnek a természet útmutatása szerint való felültrágyázása és a talajnak gyökérzettel nagy mélységre gazdagon való behálózása, a zöldugar.

A buja növénytenyészethez nélkülözhetetlen melegséget a talajban a napsugarak, a tavaszi és a nyári meleg esők és a szerves anyagoknak és a trágyáknak a bomlás folyamatai állítják elő.

Az ilyen gazdálkodással megjavított talajnak a gazdag gyökérhálózata száraz időjárásban mint a lámpabél működik és felszállítja fenéktalajnedvességet szomjazó növényünk számára.

Ezzel a gazdálkodással megjavított talaj hideg időben melegséget termel a növénytenyészethez.

Mikor a természet a talajfelszínt növényhulladékokkal befedi és a talajt gyökérzettel behálózza, mikor ezek elkorhadnak, ez a szerves anyag a felszínen és a talajban nem csupán trágya és tápanyagtermelő telep, hanem mikor megindítja a talajban az alsóbbrendű életnek, az alsóbbrendű lényeknek az élénk tevékenységet, ezzel egyúttal előállítója a légköri csapadékot és gázokat elnyelő képességnek és átbocsátóságnak, a kellő melegségnek, úgyszintén a porhanyosságnak és a könnyű munkálhatóságnak.

Ezért kell a gazdának arra törekednie, hogy talaján és talajában a szerves anyagtartalmat a kellő menynyiségre emelje.

Különösen az istállótrágyának fokozott mértékű a termékenyítő hatása. Akár a tőzegalomnak is. Mert ezek amellett, hogy nagy mértékben áteresztők, búja tenyésztelepei a növénytápanyagokat előállító baktériumoknak.

Mikor megállapítottam, hogy Alföldünk talajának elszikesedése, elsoványodása a talajelrontó gazdálkodásnak, a belvízkároknak, a talajrontó legeltetésnek és a fordító ekével való szántásnak a következménye és megállapítottam, hogy a szikeseknek jó termőföldd visszaváltoztatására nem kell semmiféle csodaszert keresnünk, mert azt az előbbiekben ismertetett és jól jövedelmező, talajéletelőállító, szántóföldi gazdálkodással vagy akár a talajjavító legeltető gazdálkodással is elérhetjük, akkor megállapítottam ezekre a talajokra a gazdaságosan használható talajlazító eszközt is.

Ezen olcsón dolgozó találmányom a talajt csupán lazítja és kissé keveri, de nem fordítja és így a felső termőréteget nem rontja el.

Előállítható sekély mélységre is, akár kapálás helyett is, kézierőre vagy egyfogatra. Előállítható állati erőre, akár gyenge kettős fogatra, 30—40 cm. mélységű lazításra, akár erős fogatra 50—60 mc. mélység előállításra. Előállítható motorra, traktorra vagy két gőzgépes rendszerre, akár 70—80 cm. mélységű munkára is.

A sekély mélységre való szerkezetet, sőt az állati erővel nagy mélységre dolgozó szerkezetet is a kisgazdák maguk is vagy akár kis társaságokba összeállva is megszerezhetik.

A nagy mélységre gazdaságosan dolgozó szerkezeteket, mint községenként összeállott bérszántótársaságok, szerezhetik meg a gazdák. A bérszántó vállalkozásuk jövedelmező üzletté fejlődhetik és amellett így a maguk földjét igen olcsón alakíthatják át jó termőföldd.

Pedig csak a jó termőföldektől várhatjuk, hogy olcsón termeljenek és hogy necsak hat mázsás legyen a rendes termésük, hanem tizenhatmázsás.

Milyen aratás lesz az idén?

Gyakorlati gazdák azt a jóslást közlik saját tapasztalatuk alapján, hogy az idén az aszályos nyári időjárás hamar bekövetkezik, mert nincsen hó, amelynek olvadása a levegőt lehűtené és a tavaszi időjárást kitolná. Erre való tekintettel a tanács az, hogy a gazdák minél több melegálló kukoricát vessenek. *A gazdák általában inséges aratástól félnek.* Akadnak azonban messze időre visszaemlékező gazdák, akik figyelmeztetnek arra, hogy 1882-ben is abszolut száraz őszünk és telünk volt, mégis kiválóan sikerült az aratás.

Az utolsó szót tehát még nem lehet kimondani. A megindult esőzések kedvező hatása már is szemmel látható.

Ló kehessége (szárazkeh) csak a baj kezdetén gyógyítható azzal, hogy a tüdő kezdődő sűrűsödését oldó anyagokkal (milyen többek között a karlsbadi só) meggátoljuk, de a gyógyhatás elérésére hosszabb és állandó kezelés igényeltetik. A már teljesen kifejlődött keh sohasem gyógyul meg teljesen, de enyhíthető aztán vegyekkel, jódkálival (3—6 gr. egy liter vízbe) kétszer naponta. Legjobb állatorvosra bízni a gyógyítást. Fontos, hogy kiméljük a kehes lovat, legyen jó tágas, friss levegőjű istállója, lehetőleg sokat legyen legelőn, kivált tavasszal; könnyen emészthető, nedvdús eleség (zöldtakarmány, murok-, takarmány-, cukor- stb. répa), kevés száraz takarmány és víz legyen tápláléka. Napi 0.3 kg. vadgesztenye (keserteleníve) a tüdőkatarrust enyhíti.

Gázzal irtják a mezei egeret. Falusi embereknek nem kell különösen magyarázni, milyen réme a gazdáknak a mezei egér, a hörcsög, a pocok, amelyek örökös megrablói a termésnek. De istállók és házak körül nem kevesebb kellemetlenséget okoz a patkány és a házi egér sem. A tudomány épen ezért állandóan kutat, mi módon lehet ezeket a kártékony férgeket minél alaposabban és minél gyorsabban kiirtani. A közelmultban egy igen egyszerű és praktikus készüléket találtak fel, amely egerek, pockok, patkányok, vakondok, hörcsögök, darazsak, hangyák és minden más, földben tanyázó ártalmas bogarak legalaposabb kiirtására alkalmas. A *Mortus Gáz-egérirtó* készülék két csőből áll. Az egyikben egy töltény ég, amelyik nagymennyiségű gázt fejleszt, amely a csövön át a földalatti férget fészkében öli meg, miután a másik csövön a gyilkos gázt egy szivattyú segítségével befecskendezzük. Embereknek, növényeknek a gáz nem árt. Egy töltény három hold megtisztítására elegendő. Ponos használati utasítás minden készülékhez mellékelve van. Kapható a *Jean Schacherl-Paller cégnél Budapest, Calvin-tér 8.*

Marhavér mint hízlalószer. Kisebb vidéki községekben és városokban a mészárosok semmire sem használják fel a levágott marha vérét. Ilyen helyeken a baromfitenyésztéssel foglalkozók könnyen és olcsón megszerezhetik a marhavért, mely kitünő tápszer különösen kacsák részére. A marhavért vízzel higítva fel kell forralni s korpával keverve kell a kacsáknak adni, melyek gyorsan nőnek és híznak ettől a tápláléktól.

Hol biztosítsanak a gazdák:

Hungária Általános Biztosító R.-T.
Budapest, VII., Károly-körút 3. szám.
Elvállal: Élet-, tüz-, baleset-, szavatossági-, betöréses-lopás elleni, üveg-, jég- és állat-biztosításokat.

„Duna" Általános Biztosító R.-T.
Biztosit az összes ágazatokban.
Budapest, VI., Andrássy-út 30. sz. (Saját ház.)

SALAN
fertőtlenitőszer emberi és állati sebek kezelésénél, tehenészetekben, pincészetekben istállók, ólak fertőtlenitésénél nélkülözhetetlen.
Kapható mindenütt!

Legyőztük a drágaságot,
ha potom áron, kettőmilliló koronáért, 100-as nagyságú, legmodernebb, könnyen kezelhető
kézi szövőszéket
megvásároljuk, mellyel odahaza szőhetjük meg lepedőnket, törölközőnket és egyéb szükséges fehérneműinket. Fenti ár teljesen felszerelve értendő. — Részletre is kaphatók!
Milassin Péter szövőszékkészitő üzeme, Budapest, VII. ker., Thököly-út 46. szám.

Aki pénzt küld, vagy levelet ir, pontos cimet irjon!

Többtermelés
csak úgy lehetséges, ha a növényeknek táplálékot nyujtunk. A tavaszi trágyázásnál főként nitrogénműtrágya jön tekintetben és pedig:
Floranid 46%-os
virágok, vetemények és gyümölcs részére.
Leunasalétrom 27%-os
gyengén termésű földeknél fejtrágyának, cukorrépa, pamutvetőmag, dohány és minden mezőszerűen vetett főzelékfélék részére.
Kénsavas ammoniak
burgonya, tengeri és tavaszi vetések részére és
mésztrágya.
Díjtalan felvilágositással és ajánlattal a fenti trágyaszerekre vonatkozólag
Stickstoff-Syndikat G. m. b. H., Berlin képviselete:
„Agricola" Mezőgazdasági Eladási Szövetkezet, Bpest, V., Váci-út 6.
és transzdanubiai képviselőnk:
Barlay és Tomalik, Dombovár.

Bárhol vállalok
mén-, bikaherélést, kocamiskárolást.
Mohácsy Jenő állatorvos, Debrecen, Teleki-u. 98

Egyállandó őserő áramlik állandóan gazdasága felett
A SZÉL!
Ne engedje el kihasználatlanul!
Magyarország szélstatisztikája a legkedvezőbbek egyike: 300 szeles nap.
Kérjük tudakozódjék szélmotoraink felől: Halápy Oszkár úr Érd; gr. Zichy Rafael úr Felsőszentiván; Jakabffy Dezső úr Pusztaecseg; Weber Aladár úr Ballószeg; Voigt Vilmos úr Örkény uradalmainál stb. stb.
Ingyen erő!
Ingyen világitás!

Minden fölvilágositást díjtalanul adunk:
HOFHERR - SCHRANTZ - CLAYTON - SHUTTLEWORTH R.-T. BUDAPEST, VI. ker., Vilmos császár-út 57. sz.

SZABADALMAZOTT
Patkányirtó húskonzerva,
mely húsból, zsiradékból és emberre, háziállatra veszélytelen, csak patkányt ölő vegyiszerekből van készítve, tehát mindenütt alkalmazható.

„AGRARIA"
Kapható: minden gyógyszertárban, fogyasztási szövetkezetben és a készitőnél:

SZABADALMAZOTT
Mezei egérirtó rizskonzerva,
rizsből, olajból; emberre, háziállatokra veszélytelen, csak egeret ölő vegyiszerekből van készítve, tehát mindenütt bátran kirakható; hatósági engedély nélkül rendelhető.

STANDARD LABORATORIUM, BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 14. SZÁM.

KÖZGAZDASÁG

VÁSÁR ÉS PIAC.

Gabonapiac.

Budapesti paritásban kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg-os: tiszavidéki 5275—5300, fejérmegyei és pestvidéki 5250—5275 K. Buza 78 kg.-os: tiszavidéki 5375—5400, fejérmegyei és pestvidéki 5350—5375, rozs 4250—4300, takarmányárpa 3600—3800, sörárpa 4500—4700, zab 4200—4250, tengeri 2400—2450, köles 2600—2700, korpa 2225—2250 korona.

Liszt- és őrleménypiac.

Lanyha irányzat mellett a tegnapi tőzsdén a következő lisztárak fordultak elő: Duplanullás 8000, nullás 7800, kettes 7500, hatos 6200, takarmányliszt 3000, korpa 2200, egyes rozsliszt 6000 75%-os egységes rozsliszt 5600 korona volt kg.-kint budapesti paritásban, zsákkal együtt. Malomárak: duplanullás 9500, nullás 9400, kettes 8800, hatos 7300 korona.

Takarmánypiac.

Rétiszéna I. r. ó	130	ezer
« II. r. ó	80—120	«
III. r. csomagolásra	35— 75	«
Muharszéna	140—170	«
Lucerna «	180—210	«
Takarmányszalma (zab)	120	«
Takarmányrépa	50— 55	«
Alomszalma	50— 75	«
Zsuppszalma	90—100	«

korona.

Vetőmagvak.

A magpiac üzlettelen, az irányzat tartott. Viktória borsó 5000—5500, Express borsó 6500—7200, biborheremag 4000—4500, muharmag 2000—2100, cirokmag 2000—2100, napraforgó 32 3400, lenmag 6300—6600, kendermag 5000—5500, lencse 7000—7900, tavaszi bükköny 3000—3200, szöszösbükköny 5000—5100, mák 17,000—18,000, dió 12,000—13,000 korona volt kg.-kint.

Marhavásár.

Felhajtás 514 drb nagy vágómarha. A vásár irányzata lanyha volt, az árak valamelyest olcsóbbodtak. Eladatlanul visszamaradt 66 darab nagymarha. Következő árakat jegyezték kg.-kint élősúlyban: Bika, jobbminőségű 10,500—13,500, bika, silányabb minőségű 6,500—10,000, tarka hizott ökör, jobbminőségű 12,500—15,500, középminőségű 7500—12,000, alárendelt minőségű 5500—7000, magyar tehén 7000—13,000, tarka tehén 5500—14,000, bivaly 6000—8500, növendék 5000—11,000, kicsontozni való 3000—5000 korona.

Szurómarhavásár.

Felhajtás 400 drb élő belföldi szopósborju. A vásár irányzata élénk volt, az árak változatlanok maradtak. Jegyzett árak: Élő borjuk: Belföldi szopós: I. rendű 19,000—20,000, kivételesen 21,000, II. rendű 17,000—18.000, III. rendű 15,000—16,000 korona.

Juhvásár.

Felhajtás 126 darab juh, úgymint 126 darab kiverő és anyajuh. Jegyzett árak: Kg-kint élősulyban: kiverő és anyajuh 7000 korona.

Sertésvásár.

A ferencvárosi nyilt és zárt vásáron a felhajtás 3200 darab melyből eladatott 2800 darab. Árak: prima urasági 20,000—22,500, prima szedett 21,000—21,500, közép 20,000—21,000, könnyű, jobb 19.000—20,000, könnyű 17,000—19,000, öreg urasági 20,000—21,000, öreg szedett 19,000—19,500, sonkamalac 20,000—23,000, sovány sertés ára páronkint 60—90 kg.-ig 18,500—19,000, 90—120 kg.-ig 19,000—19,500, 120—160 kg.-ig 18,000—19,000, zsir nagyban 26,000, szalonna nagyban 21,500, hus 28,000—30,000, hasitott félsertés 22,000—24,000 korona.

Tej és tejtermékek.

Teljes tej literje	5.400— 5.800	kor.
Habtejszin «	42— 60.000	«
Tejfel «	20— 28.000	«
Teavaj kilónként	85—120.000	kor.
Tehénturó «	14— 18.000	«
Juhturó «	36— 40.000	«

Baromfipiac.

Arak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke drb-ja 25—60, tyuk drb-ja 65—100, hizott ruca kg-ja 45,000 hizott pulyka kg-ja 34—36, libamáj kg-ja 100—170, ludzsir kg-ja 65, tojás darabja 1000—1500 korona.

Zöldség és gyümölcs.

Sárgarépa	2000— 4000
Petrezselyem	2000— 5000
Zeller	4000— 8000
Kalarábé	3000— 5000
Vöröshagyma	4000— 5600
Fokhagyma	28000—40000
Cékla	2000— 4000
Rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint	3800— 4000
Fehérburgonya kicsinyben kg.-kint	1400— 2400
Alma	7000—24000
Körte	15000—24000
Szőlő	40000
Dió	16000—24000
Gesztenye	10000—18000

Egy aranykorona értéke a dollár hivatalos jegyzésének pénzárfolyamán számítva 14.616 papirkoronával egyenlő.

Feleslegge zárult az első félév költségvetése.

A népszövetségi főbiztos kilencedik jelentése.

Néhány héttel elkésve, most jelent meg *Smith népszövetségi főbiztos kilencedik havi jelentése, amely Magyarország pénzügyeinek január havi állásáról számol be.*

A jelentés szerint az állami bevételek januárban magasabb összegre rúgtak, mint bármely hónapban a költségvetési év kezdete óta. A lekötött bevételekből 334.3 milliárd papirkorona, egyéb bevételekről 709.4 milliárd papirkorona, összesen 1043.7 milliárd papirkorona folyt be.

A most folyó költségvetési év elejétől, vagyis 1924. július 1-től 1925. január 31-ig egyenesadókból 42.8 millió aranykorona folyt be, szemben a költségvetési előirányzatokban felvett 46.6 millió aranykoronával.

Igy azt látjuk, hogy a tiszta kiadás évi 460—470 millió aranykoronának megfelelő színvonal körül mozgott, szemben az ujjáépítési terv első félévi időszakának megfelelő 372 millió aranykoronával, továbbá az 1925 június 30-ával végződő félévre szóló 415 millió aranykoronával és az ujjáépítési időszak végére tervbevett 387 millió aranykoronával.

A jelentés megállapítja, hogy az első költségvetési év féléve feleslegge zárult.

Szerkesztői üzenetek.

Ifj. P. P. Ács. Naptárt elküldtük, előfizetése 1925 december 31-ig van rendezve.

B. István, Hedrehely. Szép, hazafias gondolatait nem sikerült olyan formába önteni, hogy közölni lehessen. Ha gyakorolja magát, később biztosan jobbat fog írni. Irjon máskor is. Szívesen elolvassuk.

Főszerkesztő és felelős kiadó: **Karácsony Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Bary Zoltán.**
Szerkesztő: **Dunay Ödön.**

TŐZEGKORPÁT
ÉS
ALOMTŐZEGET
légszáraz állapotban azonnal szállít a
TŐZEGKITERMELŐ R.-T.
Központi iroda:
Budapest, VI., Teréz-körút 26,
(Pyramis helyiségeiben.)
Telefon: 65—48, 65—49, 65—50
Interurbán: 196—87.
Termelőtelep és gyár:
Fonyód (Somogymegye).

KELMEFESTŐ, VEGYTISZTÍTÓ
EIDLITZ JÁNOS
Gyár: VIII., Gólya-utca 13.
Telefon: József 112—29.
Fióküzlet: IX., Kálvin tér 8.

Malacok, csikók, borjuk, bárányok, fejőstehenek, szoptatós- és ellős anyaállatok nélkülözhetlen csontképző és csontbetegségeket elhárító, a baromfiak tojóképességet elősegítő póttakarmánya az
„Adrit" iszapolt kréta
nem őrölt márványpor, hanem foraminiferákból álló kréta iszapolt pora.
Megrendelhető:
Általános Áruforgalmi R.T., Budapest, VI., Gyár-utca 40. Telefon: 128-96.

Szőlőkarónak,
bognárfának, kerítésoszlopnak alkalmas ákácrönkfa eladó a tápiószecsői uradalomban (Pestm.).

Haskötők, sérvkötők, kötszerek és mindenféle betegápolási cikkek
a legolcsóbban kaphatók:
NEUMANN H.
orvosi műszer, kötszer és testegyenészeti cikkek gyárában
Budapest, VIII., József-körút 33. szám.
Kisgazdáknak 15% engedmény.

Unió Műszaki és Gépforgalmi r.-t.
Budapest, V., Vilmos császár-út 72. sz.
jutányosan, gyári áron alul szállít
elsőrangú sorvetőgépeket, ekéket, boronákat és mindenféle gazdasági gépet, továbbá bármily üzemű motorokat, gőzlokomobilokat és teljesen felszerelt cséplőkészleteket
Felhivásra olcsó ajánlattal és bővebb felvilágositással szolgálunk.

Schlick-Nicholson Gép-, Waggon- és Hajógyár Részvénytársaság
Budapest, VI., Váci-út 45-47. sz.
TÁVIRATICIM: SCHLICKNICHOLSON.
Alapitási év 1869. Alapitási év 1869.
Alaptőke 87,000.000 korona.
Tartalékok 2,500.000.000 kor.
Gazdasági lokomobilok 3, 3½, 4½, 6, 8, 12 HP nagyságban. Magánjáró lokomobilok. Cséplőgépek 800, 900, 1000, 1070, 1225, 1370, 1525, 1670 mm. dobszélességben. — „Nemzeti" páratlan soru vetőgépek minden nagyságban. — „Gloria" páros soru vetőgépek minden nagyságban. Ásványi szabadalmazott tengeriszárítógépek.
Egyéb gyártmányok: Gőzgépek, gőzkazánok, nyersolajmotorok, szivógázmotorok, waggonok, hajók, jéggyári és hűtőházi berendezések.

Amerikai módszerrel készült tüköracél kormánylemezes egyetemes acélekéket, gőz- és motoros ekékhez beküldött minta szerint készített szántóvasakat, acélboronákat, sima és rögtörőhengereket, fogatos kapákat, szecska- és répavágókat, kukoricamorzsolókat, szabatosan működő AGRAR-DRILL vetőgépeket, szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.T.
gyárában készült cséplőgarniturákat, gőz- és benzinlokomobilokat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, szivógázmotorokat, 160 lóerő teljesitményig a legjobb kivitelben ajánl az

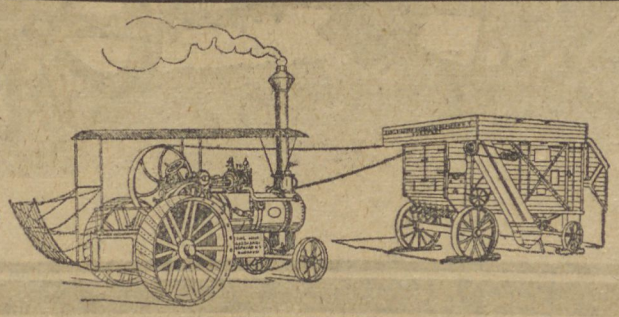

„AGRARGLOBUS"
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RESZV.-TÁRS.
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. sz.
Táviraticim: AGROBUS BUDAPEST.
Telefon: József 153—54, József 153—76 és József 125—79.

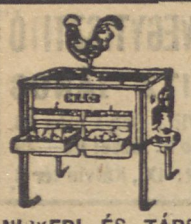

Költőgépek.
Fő- és mellékkereseti forrás céljaira
baromfitelepeket
berendez minden országban a közismert
NICKERL ÉS TÁRSA, KÖLTŐGÉPGYÁR
Magyarországi vezérképviselet:
Kun József Budapest, VI., Podmaniczky-u. 53.
Kérje díjmentesen a 12. számú arjegyzéket.

Fényezett dióla-ebédlő, bőrszékekkel 3,500.000 korona, topolya hálószoba, szerelve 2,800.000 korona, szalongarnitura 6 darabból álló 1,700.000 korona. Sürgösen átadó.
BRÖLLNÉ, Budapest, VI., Izabella-utca 81.

Szikes talajok
jó termőfölddé átalakitására
helyszini szemle alapján szakértői véleményt ad
Küzdényi Szilárd
mérnök
Budapest, II., Margit-körut 64/b. II. 7.
Vállalkozik a talajjavitás állandó irányitására vagy végrehajtására is.

Kerékpárt, varrógépet
jótállással, előnyösen részletre is szállitunk. Az összes alkatrészek és friss külső, belső gummik nagyban árban. Javitásokat gyorsan és olcsón csinálunk jótállással. Gyermekkocsiraktár. LÁNG kerékpárraktár, Budapest, Teréz-körút 3. szám. (Saroküzlet a Király-utcánál.) Árjegyzék ingyen.

Pálinkafőző és mosó-üstök vörösrézből.
Rézgálic.—Rallia.—Rézkénpor.
Szabadal. Balaton és Vermorel-rendszerű
szőlőpermetezők

Háti- és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyári áron beszerezhetők
Szontágh Pál rézárugyár. (Cégtőnök Terényi Samu)
Gyors s kedvező elintézés végett levelek és megrendelések Terényi Samu cégtőnök nevére czimzendők
Budapest, IX. ker., Üllői-út 19. szám.

RÉSZLETFIZETÉSRE
ujból kaphatók a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS
Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. — Fióküzletek mindenütt.

Varrógépek és kerékpárok leghiresebb gyártmányúak 5 évi jótállás mellett kaphatók.
SCHEBELLE ÁGOSTON műszerész BUDAPEST, VIII., CONTI-UTCA 46. SZÁM.
Kisgazdáknak 15% engedmény.

(Törv. védve.)

Ön gazda?
Ne neveljen egereket terméséből, vegyen azonnal egy
gáz-egérirtót!
Biztos eredmény! — Egy **gázlejlesztőtöltény** (29.000·— K) kb. 3 holdat mentesít minden kártékony állat és bogártól.
Egy készülék ára Budapesten **690.000·—** K, viszonteladóknak, ügynököknek megfelelő kedvezmény. — **Siessen, mert nagyszámú megrendeléseink vannak és irjon:**
Schacherl-Paller-nek, Budapest, IX., Kálvin-tér 8.

Gyümölcsfa-oltáshoz
legjobb a PATAY-féle
„Kárpáti" oltóviasz.
Kapható a magkereskedésekben.

Szovik Róbert
egyenruha és polgári szabó
BUDAPEST, VI., ANKER-KÖZ 2.

Amerikai pekingi kacsák és kelitő-tojásaik eladók. Kacsáim fajtiszták és kiváló jó tojók. Ifj. Bibok Sándor, Kiskunfélegyháza, V., Mátyás király-utca 3.

Réz-, vasbutor
Sodronyágybetét
Gyermekkocsi.
Elismert jó minőségénél fogva legolcsóbb HIKKER gyárából, VII. Dohány-u. 6.

Szabadalmazott Brown-féle
kéménytoldók
és vasaló hevitő-csövek.

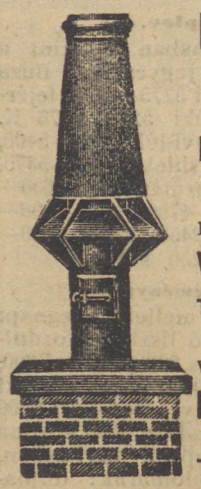

LAKOS LAJOS
takaréktűzhelygyár
részvénytársaság
BUDAPEST.
Központi iroda és gyár:
VIII., Bezerédy-u. 8
Telefon: József 21-34.
Városi üzlet és raktár:
IV., Váci-utca 40.
(Irányi-utca sarok.)
Telefon: Józs. 153-52.

Négyéves japánakác- (sophora japonica) csemeték nagyság szerint 6000 és 8000, növésben visszamaradt, de jól kifejlett gyökérzetű példányok 3000 és 4000 koronáért eladók, 50 drb vételnél 15%, 100 drb vételnél 25% engedmény. Rendelésnél az érték fele beküldendő.
HULYÁK LAJOS, TÁPIÓSZELE.

BUTOR! Gyönyörű virágtopolya hálók 2,600.000 kor.-tól. Palysander fényezett ebédlők 3,800.000 K-tól. Budapest, VIII., Nap-u. 6. (József-körút mellett.)

Paplant, matracot
kizárólag elsőrendű kivitelben keszit és raktáron tart
SMARZ KÁROLY
paplanos mester
Budapest, VIII., Ör-utca 3. szám,
(a Baross-utcai templom mellett.)
Speciális virágos matracok és clothok nagy választékban.

Mc CORMICK MOTOREKE.

Beépített regulátor. - Fordulat önműködően szabályozva. Szíjtárcsa a motoron. - Levehető kapaszkodók. - 28 golyós csapágy. - Magasfeszültségű mágnes. - Motorhengerek kicserélhetők. - Légtisztitóberendezés. - Működő részek portól teljesen megvédve. -

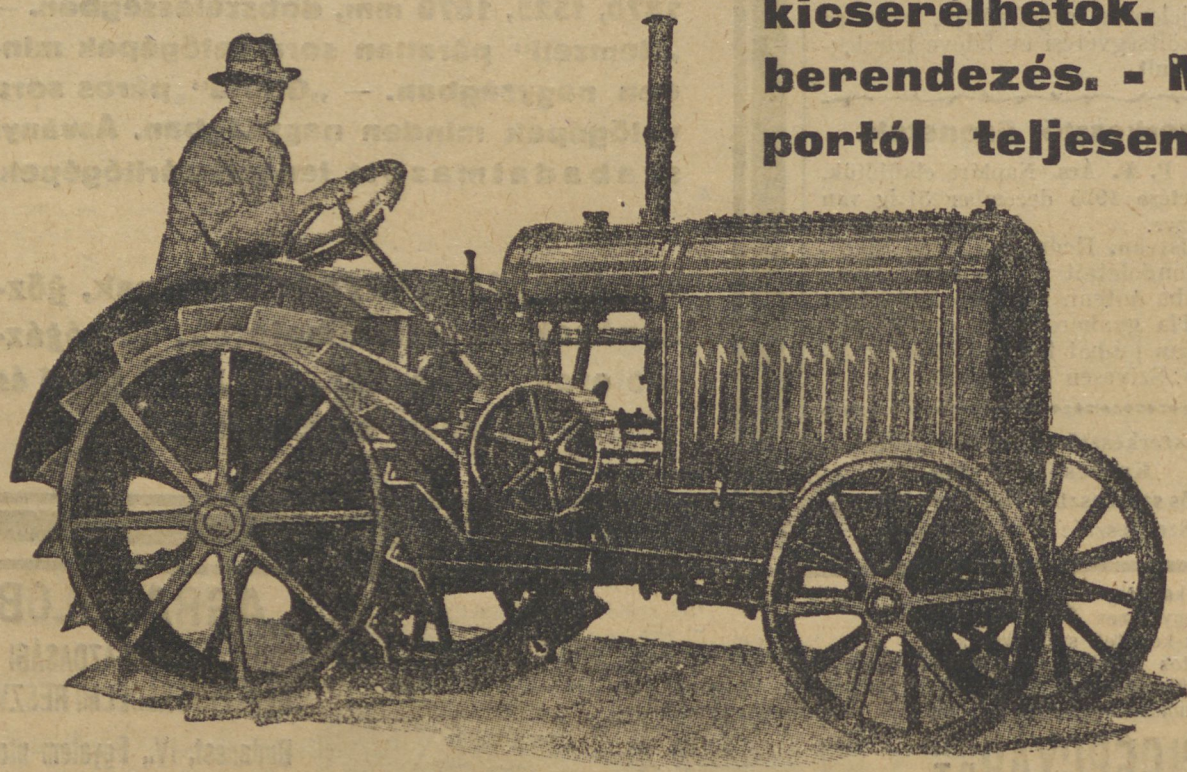

INTERNATIONAL HARVESTER COMP
Mc CORMICK & DEERING CHICAGO
VEZÉRKÉPVISELET
DÉNES B.
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GŐZ- ÉS MOTOREKE-OSZTÁLY
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 98. SZ.
Levélcim: Budapest 56. Flókbérlő.
Sürgönycim: „Débert Budapest".
Telefon: 139-15 és 70-43.
Alapitva: 1883.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.